

Lemvig Kommune

Natur og Miljøafdelingen

Rådhusgade 2

7620 Lemvig

Tillæg til miljøgodkendelse af Høvsørevej 41

Meddelt jævnfør § 12, stk. 3 i LBK 1486 af 4. december 2009

v/Erling Bech Poulsen

Høvsørevej 41

7650 Bøvlingbjerg

Indholdsfortegnelse

1.	RESUMÉ OG SAMLET VURDERING	4
1.1.	AFGØRELSE	6
1.2.	IKKE TEKNISK RESUMÉ	7
1.3.	VILKÅR FOR GODKENDELSEN	9
1.3.1.	OPHÆVELSE AF EKSISTERENDE VILKÅR	9
1.3.2.	VILKÅR	10
1.4.	OFFENTLIGHED	14
1.5.	KLAGEVEJLEDNING	15
2.	GENERELLE FORHOLD	17
2.1.	GYLDIGHED	17
2.2.	RETSBESKYTTELSE	17
2.3.	REVURDERING AF MILJØGODKENDELSEN	17
3.	PROJEKTBEKRIVELSE	19
4.	PÅVIRKNING FRA AREALERNE	21
4.1.	DET GENERELLE BESKYTTELSESNIVEAU FOR NITRAT OG FOSFOR	21
4.2.	NITRAT TIL OVERFLADEVAND	22
4.3.	FOSFOR TIL OVERFLADEVAND	24
4.4.	NATURA 2000 OG HABITATDIREKTIVETS BILAG IV-ARTER	25
5.	ALTERNATIVE LØSNINGER OG 0-ALTERNATIVET	26
6.	HUSDYRBRUGETS OPHØR	26
7.	EGENKONTROL OG DOKUMENTATION	26
8.	INDKOMNE HØRINGSSVAR	27
9.	LITTERATUR	28
BILAG	.....	29

1. Resumé og samlet vurdering

Dette tillæg til miljøgodkendelse er opdelt i to hovedafsnit.

Første del udgøres af selve tillægsgodkendelsen med Lemvig Kommunes vilkår. Tillægget til miljøgodkendelsen meddeles jævnfør § 12, stk. 3 i LOV nr. 1486 af 4. december 2009, Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, herefter også kaldet Husdyrloven.

Anden del er den miljøtekniske beskrivelse og vurdering. Her er den søgte driftsændring nærmere beskrevet, og der er redegjort for den påvirkning, som det samlede husdyrbrug og projektet forventes at have på omgivelserne.

Denne afgørelse godkender, at det godkendte projekt om udvidelse af husdyrbruget på Høvsørevej 41 ændres til en mindre udvidelse, således at der i stedet for en oprindelig godkendt produktion på 2.000 årssøer nu godkendes en produktion på 1.600 årssøer. Dette medfører, at udvidelsen af bygningsmassen bliver mindre end oprindeligt godkendt, samt at miljøpåvirkningerne i form af ammoniakfordampning og lugt også reduceres i forhold til det oprindeligt godkendte projekt.

Der ejes og forpagtes cirka 405 ha udbringningsarealer til bedriften.

I projektet indgår der 10 % ekstra efterafgrøder ud over det generelle efterafgrødekrav fra Plantedirektoratet.

Udledningen af nitrat og fosfor til overfladevand er vurderet ved sagens behandling. Husdyrbrugets harmoniarealer er uændrede, men da fodernormerne i det digitale ansøgningssystem er opdateret siden den oprindelige ansøgning, beregnes der en ny udvaskning af kvælstof og fosfor i forhold til det oprindeligt ansøgte projekt. Husdyrlovens beskyttelsesniveauer er overholdt i tillægsansøgningen, og de eksisterende vilkår i godkendelsen revideres derfor i denne tillægsgodkendelse.

Vurderingerne er uddybet i den miljøtekniske beskrivelse.

---

*Tillægsgodkendelse med
vilkår*

1.1. Afgørelse

Lemvig Kommune godkender det søgte projekt.

Projektet indebærer, at de eksisterende drægtighedsstalde ændres til løsdrift, at den eksisterende løbe/kontrol-afdeling ændres til farestald, samt at der opføres en ny løbe/kontrol- og drægtighedsstald på cirka 2.340 m².

Projektet indebærer at ejendommens produktion udvides til 1.600 årssøer og ikke de oprindeligt ansøgte 2.000 årssøer.

Det er en grundlæggende forudsætning for godkendelsen, at projektet og den fremtidige drift udføres som beskrevet i ansøgningsmaterialet, og i overensstemmelse med tillæggets vilkår.

Lemvig Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg og arealer, samt at husdyrbruget anvender den bedste tilgængelige teknik. Endvidere vurderer Lemvig Kommune, at husdyrbruget med dette tillæg kan drives uden væsentlige påvirkninger af miljøet, såfremt vilkårene i denne tillægsgodkendelse, samt ejendommens miljøgodkendelse fra 2009, overholdes.

Lemvig Kommune vurderer, at projektet opfylder habitatdirektivets krav om beskyttelse af internationale beskyttelsesområder.

Grundlaget for Lemvig Kommunes vurderinger af projektet fremgår af den miljøtekniske beskrivelse.

På Lemvig Kommunes vegne den 31. juli 2012.

Simon Bach Nielsen

Miljømedarbejder

1.2. Ikke teknisk resumé

Resultaterne af de væsentligste miljøpåvirkninger kan ses herunder.

Nabopåvirkning – Lugt, støv og støj

Godkendelse af det søgte vil medføre en reduceret påvirkning af omgivelserne med lugt, støv og støj, idet udvidelsen bliver mindre, end oprindeligt godkendt.

Der vurderes således ikke at være grundlag for at skærpe de nugældende vilkår i miljøgodkendelsen fra 2009.

Transport

Lemvig Kommune vurderer, at de mest hensigtsmæssige transportveje for produkter til og fra gården er de allerede eksisterende adgangsveje, som forbliver uændret ved dette projekts gennemførelse.

Der vil være et fald i antal årlige transporter, set i forhold til det oprindeligt godkendte.

Antallet af transporter til og fra ejendommen vurderes ikke at overstige, hvad der må betragtes som normalt for en bedrift af denne størrelse.

BAT

I den oprindelige godkendelse fra 2009 er der gjort rede for anvendelsen af BAT, herunder beskrivelse og vurdering af management, staldsystemer, vand- og energiforbrug, fodring og håndtering og udbringning af husdyrgødning. Dette tillæg ændrer ikke ved den overordnede driftsform på ejendommen, og denne BAT-redegørelse vurderes fortsat at være tidssvarende. Det er ved beregninger vist, at emissionsniveauerne for ammoniak og fosfor ved dette tillæg overholder Miljøstyrelsens vejledende BAT-standardvilkår.

Lemvig Kommune vurderer samlet set, at projektet på Høvsørevej 41 er baseret på anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.

Ammoniak

Ved tidligere meddelt tillæg, er ammoniakfordampningen fra ejendommen beregnet og vurderet. Ved dette reviderede projekt reduceres ammoniakfordampningen fra ejendommen i forhold til det niveau, som ligger til grund for godkendelsen fra 2009.

I forhold til den tilladte nudrift ved 1.350 årssøer medfører det søgte projekt en beregnet merfordampning på 286 kg N/år. Som følge af vilkår om biologisk luftrensning er det sandsynligt, at den reelle fordampning fra anlægget i praksis bliver lavere.

Nærmeste natur omfattet af Husdyrlovens § 7 (kategori 1 eller 2) ligger cirka 3 km syd for ejendommen.

Nærmeste kategori 3-natur er en mose cirka 570 meter sydøst for ejendommen. Merdepositionen på dette areal er beregnet til 0,0 kg N/ha/år og totaldepositionen 0,1 kg N/ha/år.

Der vurderes på baggrund af ovenstående ikke at være risiko for tilstandsændringer på natur beskyttet af Naturbeskyttelseslovens § 3.

Denne vurdering omfatter også natur i kategori 1, 2 og 3-natur, jævnfør definitionen i husdyrlovbekendtgørelsen.

Lemvig Kommune konstaterer, at det søgte projekt overholder de vejledende grænseværdier for ammoniakfordampning, både i forhold til det generelle ammoniakkrav, og i forhold til at anvende den bedste tilgængelige teknik.

Nitratudvaskning og overfladevand

Lemvig Kommune har foretaget en nærmere vurdering af det søgte projekts påvirkning med nitrat til overfladevand. På baggrund af Miljøstyrelsens vejledning konkluderer Lemvig Kommune, at der ikke er risiko for at projektet vil medføre skade på Natura 2000 områder. Lemvig Kommune har ved vurderingen konstateret, at husdyrtrykket i oplandet til Nissum Fjord (Ydre Fjord og Mellem Fjord) er faldende siden 2007.

Nitratudvaskning og grundvand

Lemvig Kommune konstaterer, at der ikke på godkendelsestidspunktet er nitratfølsomme vandindvindingsoplande indenfor det søgte projekts udbringningsarealer. Arealerne er således ikke omfattet af Husdyrlovens beskyttelsesniveau.

Fosfor

Lemvig Kommune har ved godkendelsen i 2009 foretaget en nærmere vurdering af det søgte projekts påvirkning af fosforfølsomme søer og Natura 2000 områder.

Der er stillet vilkår om nedfældning, udlægning af 5 og 10 meter randzoner, samt brug af sprøjtemidler i godkendelsen fra 2009.

Disse vilkår er fortsat gældende, og denne beskyttelse mod væsentlig udvaskning af næringsstoffer og utilsigtet påvirkning af naturområder vurderes fortsat at være tilfredsstillende. Tillægget godkender en forøgelse af tilført fosfor fra 26 kg P/ha til 29,1 kg P/ha.

1.3. Vilkår for godkendelsen

Godkendelsen indeholder konkrete vilkår for husdyrbrugets drift. Vilkårene skal medvirke til at sikre

- at projektets gennemførelse, samt arealanvendelsen sker i overensstemmelse med ansøgningsmaterialet samt den miljøtekniske beskrivelse og vurdering
- at yderligere miljøkrav, fastsat på grundlag af kommunens vurdering af ansøgningen, overholdes

Der er stillet vilkår til husdyrbrugets drift, indretning og egenkontrol i ejendommens miljøgodkendelse fra 2009. Disse vilkår gælder fortsat for husdyrbruget, med mindre andet fremgår af dette tillæg.

1.3.1. Ophævelse af eksisterende vilkår

Følgende vilkår i ejendommens miljøgodkendelse fra 2009 ophæves:

4. *Godkendelsen omfatter et dyrehold på 2.000 årssøer med produktion af smågrise til 7,3 kg, svarende til 465,10 DE. Derudover 7 årsheste, svarende til 2,41 DE. Produktionen må på intet tidspunkt overstige de begrænsninger, der følger af anden lovgivning.*
5. **Fytase**
Der skal tilsættes fytase til samtlige svinefoderblandinger på husdyrbruget, og det gennemsnitlige fosforindhold i foderet må maksimalt være 4,73 gram pr. foderenhed.
6. **Ammoniakemission**
Der skal installeres gyllekøling i fremtidig udvidelse (fase 4) i projekteret farestald og løbe- og drægtighedsstald. Systemet skal køre 8.760 timer pr. år. Derudover skal der i udvidelsens fase 4 installeres teknologi i de nye fare- og drægtighedsstalde som yderligere kan reducere ammoniakemissionen med minimum 75% som gennemsnit.
13. **Gødningsmængde**
Maksimal tilladt tilførsel af husdyrgødning på udbringningsarealerne er 1,28 DE/ha.
17. **Fosfor**
Husdyrbrugets udspretningsareal må maksimalt tilføres fosfor med husdyrgødning svarende til 26 kg/ha/år. Der må ikke uden forudgående tilladelse fra Lemvig Kommune tilføres arealerne fosfor med

handelsgødning/uorganisk gødning eller anden organisk gødning med indhold af fosfor. Undtaget herfra er startgødning til majs.

Beregning af fosforoverskuddet er foretaget på baggrund af følgende forudsætninger:

P-kl. 0: For arealer på drænedede lerjorde med et fosfortal under 4,0 er der ingen krav. Fosforoverskuddet må dog ikke være større end harmonireglerne giver mulighed for på det pågældende husdyrbrug.

P-kl. 1: For arealer hvor fosfortallet er mellem 4,0-6,0 må fosforoverskuddet maksimalt øges med 4 kg P/ha/år i forhold til det valgte standardsædskifte. Fosforoverskuddet må dog ikke være større end harmonireglerne giver mulighed for på det pågældende husdyrbrug, og kravet til fosforoverskuddet vil altid være opfyldt hvis fosforoverskuddet ikke overstiger 4 kg P/ha/år i efter-situationen.

P-kl. 2: På lavbundsarealer inkl. drænedede og grøftede sandjorde må fosforoverskuddet ikke øges. Selvom fosforoverskuddet i før-situationen er negativt er der dog kun krav om fosforbalance i efter-situationen.

P-kl. 3: For arealer, hvor fosfortallet er over 6,0 skal der være fosforbalance på det pågældende udbringningsareal.

1.3.2. Vilkår

Tillæg til miljøgodkendelse af Høvsørevej 41, 7650 Bøvlingbjerg, meddeles på følgende vilkår:

1. Produktionstilladelse

Godkendelsen omfatter et dyrehold på 1.600 årssøer med produktion af smågrise til 7,3 kg. Derudover 7 årsheste, svarende til 2,41 DE. Produktionen må på intet tidspunkt overstige de begrænsninger, der følger af anden lovgivning.

2. Fosforindhold i foder

Fosforforbruget må ikke overstige 5,322 kg P ab dyr pr årssø.

Dette svarer til 8.515,2 kg P/år i husdyrgødningen ved en produktion på 1.600 årssøer.

Fosforforbruget er i ansøgningen angivet til maksimalt at være 1.520 FE pr årssø og 4,73 g P/FE. Beregning af kg P ab dyr pr årssø (jf. formel i WIKI-vejledningen):

$(1.520 \text{ FE} \times 4,73 \text{ g fosfor pr FE})/1000 - 0,58 - (29 \text{ frav. grise pr årssø} \times 7,4 \text{ kg fravænningsvægt} \times 0,006 \text{ kg P pr kg tilvækst}) = 5,322 \text{ kg P ab dyr pr årssø.}$

3. Nyt staldbyggeri

Nyt staldbyggeri (inklusive drivgang, m.m. fra eksisterende stalde til ny stald) må maksimalt udgøre et samlet grundareal på 2.500 m², og skal placeres som vist på bilag 1.

Stalden skal indrettes med delvist spaltegulv, gyllekøling i alle gyllekummer, samt med biologisk luftrensning i begge staldafsnit.

4. Indretning og drift af gyllekølingsanlæg

Gyllekanalerne i løbe/kontrolafdelingen - i alt 1.060 m² - skal forsynes med køleslanger, der forbindes med en varmepumpe.

Varmepumpen skal levere en årlig køleydelse på mindst 150.000KWh.

Der skal monteres en typegodkendt energimåler på varmepumpen.

Energimåleren skal være forsynet med automatisk datalogger, der registrerer den månedlige og årlige køleydelse målt i KWh.

5. Indretning og drift af biologisk luftrensningsanlæg – ny løbe/kontrolafdeling

2 afkast fra løbe/kontrolafdelingen skal tilsluttes et biologisk luftrensningsanlæg.

Luftrensningsanlægget skal forsynes med differenstrykmåler, vandmåler samt ledningsevnesensor. Ledningsevnesensoren skal være placeret i kar 1.

Luftrensningsanlægget skal indstilles til at behandle udsugningsluften op til 20.000 m³ luft pr. time, hvor den maksimale ventilationskapacitet fra Løbe/kontrolafdelingen er cirka 63.000 m³ luft pr. time.

Al udsugningsluft fra løbe/kontrolafdelingen, indtil luftrensningsanlægget når den maksimale luftrensningskapacitet, skal ledes gennem luftrensningsanlægget.

Luftrensningsanlægget skal være i drift 8.760 timer året rundt.

Luftrensningsanlæggets ledningsevne skal være 15 milliSiemens (mS)/cm.

Tryktabet over luftrensningsanlægget må ikke overstige 45 pascal (Pa).

Luftrensningsanlægget skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning.

Producentens vejledning skal opbevares på husdyrbruget.

6. Indretning og drift af biologisk luftrensningsanlæg – ny drægtighedsafdeling

1 afkast fra løbe/kontrolafdelingen skal tilsluttes et biologisk luftrensningsanlæg.

Luftrensningsanlægget skal forsynes med differenstrykmåler, vandmåler samt ledningsevnesensor. Ledningsevnesensoren skal være placeret i kar 1.

Luftrensningsanlægget skal indstilles til at behandle udsugningsluften op til 10.000 m³ luft pr. time, hvor den maksimale ventilationskapacitet fra drægtighedsafdelingen er cirka 32.400 m³ luft pr. time.

Al udsugningsluft fra drægtighedsafdelingen, indtil luftrensningsanlægget når den maksimale luftrensningskapacitet, skal ledes gennem luftrensningsanlægget.

Luftrensningsanlægget skal være i drift 8.760 timer året rundt.

Luftrensningsanlæggets ledningsevne skal være 15 milliSiemens (mS)/cm.

Tryktabet over luftrensningsanlægget må ikke overstige 45 pascal (Pa).

Luftrensningsanlægget skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning.

Producentens vejledning skal opbevares på husdyrbruget.

7. Udbringning af fosfor

Husdyrbrugets udbringningsarealer må maksimalt tilføres fosfor med husdyrgødning svarende til 29,1 kg P/ha/år.

8. Egenkontrol - gyllekølingsanlæg

Der skal indgås en skriftlig aftale med en godkendt montør med VPO-certifikat eller tilsvarende certificering om kontrol og service af gyllekølingsanlægget mindst én gang årligt.

Den årlige kontrol skal som minimum bestå af følgende:

- afprøvning og funktionssikring af trykovervågningsystemet, alarmer samt sikkerhedsanordningen
- kontrol af kølekredsens ydelse.

Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed på mere end 2 uger.

Registreringen fra datalogger, logbogen, den skriftlige kontrolaftale, de årlige kontrolrapporter samt øvrige servicereporter skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

9. Egenkontrol - luftrensningsanlæg

Der skal føres en logbog for luftrensningsanlægget, hvori følgende registreres:

- Luftrensningsanlæggets driftstid
- Månedlige målinger af vandforbruget og tryktabet
- Tidspunkter for rengøring og skift af filtre
- Enhver form for driftsstop med angivelse af årsag og varighed.

Der skal indgås en skriftlig aftale med producenten om serviceeftersyn af luftrensningsanlægget. Luftrensningsanlægget skal kontrolleres af producenten mindst hver fjerde måned. Serviceaftalen med producenten skal opbevares på husdyrbruget.

Tilsynsmyndigheden skal underrettes, såfremt luftrensningsanlægget er ude af drift i en periode på mere end 2 uger.

Logbøger, elektronisk registrering af data, kontrolrapporter, m.m. skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

1.4. Offentlighed

Høring af ansøger

Forslag til tillægsgodkendelse har været sendt i 2 ugers høring hos ansøger og ansøgers rådgiver.

Høring af andre interessenter

Herefter er forslaget tilrettet ansøger og rådgivers bemærkninger og sendt i 3 ugers høring hos naboer, ejere af forpagtede udbringningsarealer, samt interesseorganisationer.

Følgende har modtaget forslaget i 3 ugers høring:

- Høvsørevej 37, 7650 Bøvlingbjerg (nabo)
- Smørpøtvej 20A, 7650 Bøvlingbjerg (ejer Smørpøtvej 24)
- Smørpøtvej 24, 7650 Bøvlingbjerg (nabo)
- Kærvej 31, 7650 Bøvlingbjerg (bortforpagter arealer)
- Danmarks Naturfredningsforening, Lemvig: Jens Johan Brogaard, br@lemvig-gym.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, dn@dn.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N, husdyr@ecocouncil.dk

Offentliggørelse

Miljøgodkendelsen offentliggøres på Lemvig Kommunes hjemmeside og ved annoncering i Lokalavisen i Lemvig den 8. august 2012. Følgende har fået meddelelse om den udarbejdede godkendelse:

- Høvsørevej 41, 7650 Bøvlingbjerg
- Annette Pihl Pedersen, LRØ, app@lro.dk
- Embedslægeinstitutionen Midtjylland, Sundhedsstyrelsen, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg, midt@sst.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité v/Jens Johan Brogaard, Torsvej 111, 7620 Lemvig, BR@lemvig-gym.dk
- Dansk Ornitologisk Forening – Vestjylland, lemvig@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V, natur@dof.dk
- Friluftsrådet, v. Allan Kjær Villesen, Højbovej 9, 7620 Lemvig, akv@tdcadsl.dk
- Friluftsrådet, Scandiagade 12, 2450 København SV, fr@friluftsradet.dk

- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd Reventlowsgade 14, 1651 København V, ae@aeraadet.dk
- Dansk Botanisk Forening, Jyllandskredsen, att. Signe Normand, Aarhus University, Ny Munkegade 114, DK-8000 Aarhus C, dbf.oestjylland@gmail.com
- Danmarks Sportsfiskerforbunds Miljøkoordinator, Erik Schou Nielsen, Rosenvej 18, 8240 Risskov, enie@aabc.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia, mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup, nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Dansk Fritidsfiskerforbund, Bruno Müller, Knudensvej 82, 9900 Frederikshavn, brm@frederikshavn.dk
- Aktive Fritidsfiskere i Danmark v. Leif Søndergård, Søvejen 6, 7860 Spøttrup, afid@aktivefritidsfiskere.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17,3, Postboks 2188, 1017 København K, fbr@fbr.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N, husdyr@ecocouncil.dk
- Naturstyrelsen Vestjylland, Holstebrovej 31, 6950 Ringkøbing, nst@nst.dk

Denne afgørelse kan indbringes for domstolene indtil 6 måneder efter den dato, hvor afgørelsen bliver meddelt, jf. miljøbeskyttelseslovens § 101.

Afgørelsen er meddelt i henhold til Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1486 af 4. december 2009.

1.5. Klagevejledning

Afgørelsen er truffet i medfør af § 12, stk. 3 i Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug, nr. 1486 af 4. december 2009. Afgørelsen kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet i henhold til Kapitel 7 i Husdyrloven af følgende;

- Ejer af Høvsørevej 41, 7650 Bøvlingbjerg
- Miljøministeren
- Enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald.

Desuden kan følgende have klageadgang: Sundhedsstyrelsen, Danmarks Fiskeriforening, Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Forbrugerrådet og en række lokale og landsdækkende foreninger og organisationer. Det fremgår af lovens kapitel

7, hvilke betingelser, der skal være opfyldt, for at ovennævnte har klageadgang.

En eventuel klage skal være skriftlig, stiles til Natur- og Miljøklagenævnet og sendes til Lemvig Kommune.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af klagen, at klager indbetaler et gebyr til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagegebyret er fastsat til 500 kr.

Klager modtager en opkrævning på gebyret fra Natur- og Miljøklagenævnet, når nævnet har modtaget klagen fra Lemvig kommune. Klager skal benytte denne opkrævning ved indbetaling af gebyret. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Klagen skal være Lemvig Kommune i hænde senest 4 uger fra afgørelsens offentlige annoncering. Umiddelbart efter klagefristens udløb videresender kommunalbestyrelsen klagen til Natur- og Miljøklagenævnet ledsaget af det materiale, der er indgået i sagens behandling.

Hvis afgørelsen påklages får ansøger besked. Klage over en tilladelse efter § 10 eller en godkendelse efter §§ 11, 12 eller 16 har ikke opsættende virkning med mindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet jf. § 81 i Husdyrloven.

Klagefristen udløber 5. september 2012 ved kontortids ophør.

2. Generelle forhold

2.1. Gyldighed

Tillægget skal være taget i brug inden 2 år fra tillæggets meddelelse.

Godkendelsen anses for taget i brug ved iværksættelse af bygge- og anlægsarbejder.

Udvidelsen af dyreholdet skal normalt være etableret et år efter, at bygge- og anlægsarbejdet er afsluttet.

2.2. Retsbeskyttelse

Ifølge § 40 stk. 1 i Husdyrloven må tilsynsmyndigheden ikke meddele påbud eller forbud efter § 39 før der er forløbet 8 år efter meddelelsen af en godkendelse eller tillæg.

Tilsynsmyndigheden skal dog tage godkendelsen eller tillægget op til revurdering og om nødvendigt meddele påbud eller forbud efter § 39, hvis

- der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning,
- forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse,
- forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse,
- væsentlige ændringer i den bedste tilgængelige teknik skaber mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne, uden at det medfører uforholdsmæssigt store omkostninger,
- det af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker, eller
- der er fremkommet nye oplysninger om sikkerhedsmæssige forhold på virksomheder, der er omfattet af regler fastsat i medfør af § 7 om risikobetonede processer m.v.

2.3. Revurdering af miljøgodkendelsen

Husdyrbrugets miljøgodkendelse og tillæg til miljøgodkendelsen skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering, jf. § 17 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages, når der er forløbet 8 år.

Det er planlagt at foretage den første revurdering af dette tillæg i 2020.

Miljøteknisk beskrivelse

---

3. Projektbeskrivelse

Lemvig Kommune miljøgodkendte ejendommen i 2009 til en udvidelse fra 1.350 op til 2.000 årssøer. Dette godkendte projekt indebærer, at ejendommens miljøgodkendelse revurderes (fase 1), der opføres en ny farestald (fase 2), ny stald til løsgående drægtige søer (fase 3), samt en ny fare/drægtighedsstald (fase 4).

Ejer og rådgiver oplyser, at det nu i stedet ønskes at udvide op til 1.600 årssøer. Det ønskes at opføre en ny løbe/kontrolstald, samt at ændre indretningen i de eksisterende bygninger.

Det nye projekt indeholder tre delelementer.

- De eksisterende drægtighedsstalde på ejendommen ændres til løsdriftsstald.
- Den eksisterende løbe/kontrolafdeling ændres til farestald.
- Der opføres en ny løbe/kontrolafdeling og drægtighedsstald. I denne stald etableres der gyllekøling og biologisk luftrensning.

Afstandskravene i Husdyrlovens § 7 og § 8 er overholdt i det søgte projekt.

Da der i øvrigt ikke sker bygningsmæssige ændringer af staldanlægget på Høvsørevej 41, vurderer Lemvig Kommune, at de allerede foretagne vurderinger af ejendommen i forhold til bygge- og beskyttelseslinjer, fredninger og landskabelige forhold fortsat er gældende.

På samme vis vurderes det, at de allerede foretagne vurderinger af drift og indretning (støj, støv, lugt, skadedyr, fluer, belysning, fodring, ventilation, vand- og energiforbrug, spildevand, affald, håndtering og opbevaring af husdyrgødning) fortsat er gældende.

Det bemærkes desuden, at ammoniakfordampningen fra staldanlægget er faldet i forhold til den oprindelige godkendelse.

Nærmeste natur, som er udpeget som særligt ammoniakfølsomt, jævnfør husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, punkt A, Nr. 2, ligger over 3 km fra staldanlægget. Ifølge ansøgningssystemet er den totale ammoniakdeposition fra det søgte projekt 0,0 kg N/ha på dette naturareal.

Nærmeste natur, som er omfattet af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, punkt A, Nr. 3, ligger cirka 570 meter sydøst fra staldanlægget. Ifølge ansøgningssystemet er den totale ammoniakdeposition fra det søgte projekt 0,1 kg N/ha på dette naturareal.

Projektet indebærer, at der etableres gyllekøling og biologisk luftrensning i den nye stald. Ventilation luftrensning er beskrevet i bilag 1. Den beregnede nødvendige luftrensning i bilag 1 er angivet til henholdsvis

11.715 m³/t i løbe/kontrolafdelingen og 9.372 m³/t i drægtighedsafdelingen.

Dette indebærer, at luftrensningskapaciteten ikke udnyttes fuldt ud.

Miljøklagenævnet (nu Natur- og Miljøklagenævnet) udtaler i afgørelse MKN-130-00062 af 11. maj 2010 i en sag om miljøgodkendelse af et svinebrug, hvor kemisk luftrensning indgår som virkemiddel, følgende:

Ifølge Miljøstyrelsens BAT-blad om luftvasker med syre, Figur 2 vil en rensning af 18 % ammoniak betyde, at under 10 % af afgangsluften skal renses. Miljøklagenævnet anser ikke, at rensning af under 10 % af afgangsluften som værende BAT i nærværende sag. Nævnet har i denne forbindelse lagt vægt på, at der er tale om en etablering af en svineproduktion i et nyopført staldanlæg. Nævnet kan endvidere oplyse, at der ved luftvasker med syre er muligt at rense 20 % af afgangsluften uden væsentlig øgede meromkostninger jf. Miljøstyrelsens BAT-blad om luftvasker med syre. Nævnet fastsætter derfor vilkår om, at der skal etableres luftvasker med syre, hvor minimum 20 % af afgangsluften renses.

Det søgte projekt på Høvsørevej 41 er sammenligneligt med den ovennævnte sag, for så vidt angår, at der også på Høvsørevej 41 er tale om en udvidelse i et nyt staldanlæg.

På den baggrund stilles der i denne tillægsgodkendelse vilkår om, at al udsugningsluft op til luftrenseanlæggets maksimale kapacitet, skal føres gennem luftrenseanlægget. Dette medfører, at en væsentlig større luftmængde fra stalden bliver renses, da renskapaciteten for luftrenseren i løbe/kontrolafdelingen er angivet til 20.000 m³/t. For drægtighedsstalden er renskapaciteten angivet til 10.000 m³/t.

Det vurderes ikke, at den forøgede rensning af afgangsluft i de to afdelinger, set i forhold til det projekterede i bilag 1, vil medføre væsentlige forøgede omkostninger.

Ved en eventuel senere udvidelse og heraf følgende tillægsgodkendelse af husdyrbruget, vil husdyrbruget blive godskrevet den ammoniakreduktion, der ligger ud over det generelle BAT-niveau, som beregnes ud fra Miljøstyrelsens vejledende BAT-standardvilkår.

4. Påvirkning fra arealerne

4.1. Det generelle beskyttelsesniveau for nitrat og fosfor

Ejendommens arealtilliggende er ikke ændret i forhold til det godkendte i 2009.

I ansøgningen om godkendelse er de enkelte udbringningsarealer kategoriseret i forhold til jordbundstype, dræn, markvanding og sædskifte.

I ansøgningsystemet udpeges sårbarheden af de enkelte arealer i henhold til Husdyrlovens beskyttelsesniveauer for nitrat til overfladevand og grundvand, samt fosfor.

Det søgte projekt fastholder, at andelen af græsefterafgrøder forøges med 10 % ud over det generelle efterafgrødekrav fra Plantedirektoratet. Den søgte arealdrift overholder det generelle beskyttelsesniveau for nitrat til overfladevand.

I forhold til det oprindeligt godkendte udbringes der 1,4 DE/ha ved tillægsansøgningen. Vilkår i godkendelsen fra 2009 om maksimal udbringning af 1,28 DE/ha ophæves derfor. 1,4 DE/ha svarer til det generelle harmonikrav, og der er således ikke behov for at stille et særskilt vilkår i godkendelsen om udbragt antal DE/ha.

Den maksimalt tilladte udvaskning er beregnet til 70,4 kg N/ha i ansøgningsystemet, mens den reelle belastning fra det søgte projekt er beregnet til 70,1 kg N/ha.

Det maksimale tilladte fosforoverskud er beregnet til 11,3 kg P/ha og den reelle belastning fra det søgte projekt er beregnet til 11,0 kg P/ha.

Beskyttelsesniveauerne for nitrat og fosfor, herunder, hvordan ansøgningsystemet beregner, om beskyttelsesniveauet er overholdt, fremgår af godkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, C (fosfor), D Nr. 1 (nitrat i forhold til overfladevand) og D Nr. 2 (nitrat i forhold til grundvand).

Alle udbringningsarealer ligger, jævnfør ansøgningsystemet, kortværk på arealinfo.dk og Lemvig Kommunes egne oplysninger, uden for nitratfølsomt vandindvindingsopland.

Kommunens bemærkninger og vurdering

I ansøgningen er det valgt at fastholde 10 % ekstra efterafgrøder ud over Plantedirektoratets generelle krav. Dette er allerede fastholdt i den oprindelige godkendelse fra 2009. Kontrol af vilkåret kan blandt andet ske via gødningsregnskaber.

Samlet set er det efter Lemvig Kommunes vurdering sikret, at det generelle beskyttelsesniveau for nitrat til overfladevand er overholdt.

Der er ikke arealer, som ligger i nitratfølsomt indvindingsopland, og dermed er arealerne ikke omfattet af husdyrlovens beskyttelsesniveau for grundvand.

Lemvig Kommune konstaterer, at de generelle beskyttelsesniveauer for nitrat og fosfor er overholdt.

Projektet skal yderligere vurderes i henhold til Habitatdirektivet, før end det kan konkluderes, om projektet kan gennemføres uden at medføre en væsentlig påvirkning af miljøet.

4.2. Nitrat til overfladevand

Miljøstyrelsen har udarbejdet en vejledning til brug for kommunerne til vurdering af, hvorvidt ansøgninger efter Husdyrloven er i overensstemmelse med reglerne i Habitatbekendtgørelsen. Vejledningen fremgår af Miljøstyrelsens WIKI-vejledning, som findes på Miljøstyrelsens hjemmeside, <http://www2.mst.dk/wiki/Husdyrvejledning.Default.aspx>.

Dette afsnit skal belyse hvorvidt afskæringskriterierne i Miljøstyrelsens vejledning er overholdt. Hvis kommunen ikke i screeningen kan påvise, at projektet ikke påvirker Natura 2000 området, skal der laves en konsekvensvurdering, hvor der er mulighed for at stille skærpede vilkår ved brug af bilag 4 i godkendelsesbekendtgørelsen.

Alle udbringningsarealer ligger i oplandet til Nissum Fjord (Yder Fjord)

Jævnfør oplysninger om dyretrykkets udvikling på <http://www.jordbrugsanalyser.dk/webgis/kort.htm> kan Lemvig Kommune konstatere, at husdyrtrykket er faldet fra 26.090 DE i 2007 til 24.341 DE i 2011 i oplandet til Nissum Fjord (Yder Fjord). Udviklingen udtrykt som glidende gennemsnit samt ved lineær regression viser ligeledes, at husdyrtrykket er faldende i oplandet.

Lemvig Kommune har ikke kendskab til andre kilder til nitratudvaskning, som i samme periode er forøgede.

Den samlede nitratudvaskning fra det ansøgte udbringningsareal er holdt op imod den samlede nitratudvaskning fra hele oplandet til Yder Fjord.

Nissum Fjord, Yder Fjord	
Opland til Natura 2000 området, ha	30.327
Dyrket areal i oplandet til Natura 2000 området, ha	19.713
Reduktionspotentiale (jf. nitratklassekortlægningen), pct.	0-50 (25)
Standardudvaskning fra rodzonen (jordtypeafhængig*), kg N/ha/år	78
Udvaskning i oplandet til Natura 2000-området, kg N/år (78 x 0,75 x 19.713)	1.153.184
Udvaskning fra øvrigt opland (standard), kg N/år (10 x 0,75 x 10.614)	79.608
Udvaskning i alt fra opland kg N/år (1.153.184 + 79.608)	1.232.793

Høvsørevej 41	
Reduktion (som ovenfor), pct.	25
Areal til udspredning i alt, ha	405
Udvaskning fra rodzonen, husdyrgødning, kg N/ha/år (70,1-62,3 kg N/ha**)	7,8
Samlede påvirkning til Natura 2000 området, kg N/år (405 ha x 7,8 x 0,75)	2.369
Ansøgt kvælstofbidrag af samlede kvælstofbidrag til Natura 2000 området, pct. (2.369/1.232.793 x 100)	0,2

* Oplandet er praktisk talt udelukkende sandjord. Standardudvaskningen for sandjord er 78 kg N/ha/år, jævnfør Miljøstyrelsens notat om afskæringskriterier for udvaskning af nitrat til overfladevand.

**beregnet i Farm-N, jævnfør Wiki-vejledning på [http://www2.mst.dk/wiki/Husdyrvejledning.Nitrat%20\(overfladevand\).ashx#tab466](http://www2.mst.dk/wiki/Husdyrvejledning.Nitrat%20(overfladevand).ashx#tab466)

Den samlede udvaskning fra udspretningsarealerne er beregnet til 2.369 kg N/år. Sammenholdt med den samlede kvælstofudvaskning fra hele kystoplandet på 1.232.793 kg N/år udgør udvaskningen fra udspretningsarealet 0,2 %.

Udvaskningen sker til et vandområde, der er karakteriseret som et lukket bassin, og derfor må husdyrbrugets arealer jævnfør afskæringskriterierne ikke udgøre mere end 1 % af den samlede nitratudvaskning.

Kommunens bemærkninger og vurderinger

Idet udviklingen i husdyrtrykket i DMU kystopland Nissum Fjord, Yder Fjord ikke er steget set i forhold til det registrerede husdyrtryk i 2007, samt at Lemvig Kommune ikke er bekendt med forøget udvaskning af nitrat til overfladevand fra andre aktiviteter i oplandet, vurderes det, at den samlede nitratudvaskning fra oplandet til Nissum Fjord, Yder Fjord er faldende og således vurderes det ansøgte *ikke* i kumulation med andre projekter og planer at have en væsentlig virkning eller skadevirkning på Natura 2000 område nr. 65 – Nissum Fjord.

Der er i vurderingen ikke inddraget gennemførte initiativer, som reducerer nitratudvaskningen fra oplandet.

Det er endvidere beregnet, at nitratudvaskningen fra udbringningsarealerne udgør mindre end 1 % af den samlede nitratudvaskning fra oplandet. Derfor vurderes det, at det ansøgte *ikke* i sig selv vil have en væsentlig virkning eller skadevirkning på Natura 2000 område nr. 65.

Samlet set vurderes det, at det ansøgte hverken i sig selv eller i sammenhæng med andre projekter vil give anledning til væsentlig miljøpåvirkning af overfladevand i Natura 2000 område nr. 65.

4.3. Fosfor til overfladevand

Risikoarealer defineres som arealer, hvor der generelt er øget risiko for tab af fosfor til vandmiljøet ved udvaskning, jorderosion og overfladeafstrømning. Efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveau for fosforoverskud til overfladevande, skal der stilles krav afhængig af jordtype, dræningsforhold og fosfortal. Derudover skal terrænhældningen også tages med i risikovurderingen.

Det søgte projekts fosforbelastning af Nissum Fjord er beregnet ud fra Miljøstyrelsens Wiki-vejledning,

http://www2.mst.dk/wiki/Husdyrvejledning.Fosfor.ashx#Husdyrvejledning.Fosfor+-Vurdering_Konkret_vurdering_af_påvirkning_af_overfladevande_med_fosfor_5.

Nissum Fjord, Yder Fjord	
Udbringningsareal (ha)	405
Overskud per hektar (kg P/ha)	11,0
% forøgelse i godkendelsesperioden $((5,7 \text{ kg P} \times 8 \text{ år}) / (2.000 / 100))$	4,4
Worst case udvaskning (kg P/ha)	1
Worst case påvirkning fra husdyrbruget $405 \text{ ha} \times 1 \text{ kg P/ha} = 405 \text{ kg P}$, $(405 \text{ kg P} / 100) \times 4,4 = 17,82 \text{ kg P}$	17,82
Samlet belastning af vandplansområde	
19.713 ha landbrugsareal (kg P)	3.943
10.614 ha udyrket areal (kg P)	849
Øvrige kilder, eks. Bebyggelse (kg P)	0
Samlet belastning (kg P)	4.792
Husdyrbrugets del af påvirkningen (%)	0,4

Belastningen fra øvrige kilder er ukendt, af hensyn til et forsigtighedsprincip, er denne belastning sat til 0.

Projektet udgør således maksimalt en belastning svarende til 0,4 % af den samlede fosforbelastning i Nissum Fjord, Yder Fjord.

Lemvig Kommune har udført en konkret risikovurdering af de enkelte marker i miljøgodkendelsen fra 2009 og stillet vilkår om randzoner, m.m. på baggrund af denne risikovurdering.

Jævnfør ansøgningen drives arealerne med et gennemsnitligt årligt fosforoverskud på 11,0 kg P/ha.

Kommunens bemærkninger og vurderinger

Den tilgængelige forskningsbaserede viden om udvaskning af fosfor fra udbringningsarealer er begrænset. Erosionsbetingede tab, brinkerosion og udvaskning via drænedede lavbundsjord er udgør de væsentligste risici for fosfortab til vandmiljøet. Lavbundsarealer, Skrånende arealer, grøftede eller drænedede arealer samt arealer, der ligger tæt på søer og vandløb, er således risikoarealer.

For jorder der hverken er lavbundsarealer, kunstigt drænedede eller erosionstruede, er udvaskning det største risikoelement. Selv om fosfortabet fra landbrugsjorden til vandmiljøet – set i forhold til landbrugsjordens fosforpulje (i gennemsnit 4.700 kg P/ha) er begrænset (0,3 – 0,5 kg P/ha) kan det være kritisk for vandkvaliteten i specielt søer og fjorde¹

På højbundsarealer er jordens fosforbindingskapacitet generelt stor. Efterhånden som jorden mættes med fosfor, falder bindingskapaciteten, og fosforkoncentrationen i jordvæsken stiger. Dermed stiger også risikoen for udvaskning til vandmiljøet.

De største tabsposter af fosfor stammer fra brinkerosion, cirka 50 % af det dyrkningsbetingede fosfortab², mens fosfortab fra drænedede jorder er en anden stor tabspost. I et tre-årig forskningsprojekt³ i Odense Å blev det målt hvordan fosfor var bundet i suspenderet jord. Fosfor i suspenderet jord er på alle årstider primært bundet til jernforbindelser med et gennemsnit på 59 %. Jernbundet fosfor og let absorberet fosfor er umiddelbart biotilgængelige i søer og fjorde.

Den generelle "worst-case" udvaskning fra bedriften til Natura 2000-opland er ved brug af Miljøstyrelsens Wiki-vejledning beregnet til 17,82 kg P/år. Denne beregning tager ikke højde for udvaskningen fra risikoarealer, men giver, hvad der bedst kan betegnes som et "vægtet gennemsnit" af projektets påvirkning set i forhold til det samlede opland.

Lemvig Kommune vurderer, at der ved overholdelse af de stillede vilkår om jordvold og randzone ikke vil ske en væsentlig påvirkning af Natura 2000 områders udpegningsgrundlag som følge af udvaskning af fosfor.

4.4. Natura 2000 og Habitatdirektivets bilag IV-arter

Ved godkendelse af ejendommen i 2009, er der foretaget en vurdering af projektets påvirkning af Natura 2000-områder og bilag IV-arter.

Ved dette tillæg, som reducerer projektets omfang, sker der efter Lemvig Kommunes vurdering ikke ændringer, som indebærer, at vurderingerne af forholdet til Natura 2000 og bilag IV-arter i godkendelsen fra 2009 må forkastes. Der er tillige ikke siden godkendelsen i 2009 tilgået ny viden om bilag IV-arter i området, som nødvendiggør supplerende vurderinger.

Lemvig Kommune vurderer på det grundlag, at husdyrbrugets drift og udvidelsen af produktionen ikke indebærer forringelse af internationale naturbeskyttelsesområder og muligheden for opnåelse af gunstig bevaringsstatus eller medfører forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter, områderne er udpeget for, jf. Bekendtgørelse om udpegnings og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter nr. 408 af 1. maj 2007.

---

¹ Rapport fra fosforfokusgruppen, VMPIII, 2004

² Jf. materiale udarbejdet i fbm. forarbejdet til VMPIII (Poulsen og Rubæk, 2005)

³ VMPIII forskningsprojekt BUFFALO-P

5. Alternative løsninger og 0-alternativet

I dette kapitel vurderes alternative løsninger, eventuelle alternative metoder og teknologier, som ansøger har undersøgt, men fravalgt.

0-alternativet er ansøgers beskrivelse af, hvordan bedriften kan udvikles, hvis den ansøgte produktion ikke gennemføres.

Alternativer er beskrevet i tidligere meddelt godkendelse.

Beskrivelse af alternativer vurderes ikke at være relevant for dette tillæg.

6. Husdyrbrugets ophør

Kommunen skal sikre at der ved ophør af driften af husdyrbruget, foretages de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare, og at stedet bringes tilbage i tilfredsstillende tilstand.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Der er i tidligere meddelt godkendelse stillet vilkår om, at der ved ophør af driften på ejendommen skal foretages oprydning i et sådant omfang, at forureningsfare undgås. Lemvig Kommune skal desuden kontaktes ved ophør, således at konkrete foranstaltninger for at undgå forurening ved ophør gennemføres.

7. Egenkontrol og dokumentation

Kommunens bemærkninger og vurdering

Lemvig Kommune har stillet vilkår til egenkontrol og dokumentation i tidligere meddelt godkendelse og supplerer i dette tillæg med vilkår til egenkontrol og dokumentation for miljøteknologier.

Det skal bemærkes, at kommunen har adgang til CHR-registeret, til registeret med gødningsregnskaber og til støtteansøgninger vedr. enkeltbetaling m.v.

8. Indkomne hørings svar

Tillægsgodkendelsen er tilpasset ansøgers bemærkninger i forbindelse med høring forud for nabohøring.

Der er ikke indgået hørings svar ved nabohøringen.

9. Litteratur

- Bekendtgørelse om brugerbetaling for godkendelse og tilsyn efter miljøbeskyttelsesloven, nr. 463 af 21/05 2007.
- Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, nr. 294 af 31/03 2009.
- Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter, nr. 408 af 01/05 2007.
- Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, nr. 291 af 06/04 2011
- Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, nr. 1486 af 04/12 2009.
- Lov om naturbeskyttelse, nr. 933 af 24/09 2009.
- Lov om planlægning, nr. 937 af 24/09 2009.
- Museumslov, nr. 1505 af 14/12 2006.
- Miljøstyrelsens digitale vejledning om miljøgodkendelse af husdyrbrug, <http://www2.mst.dk/wiki/Husdyrvejledning.Default.aspx>.
- Køling af gylle i stalde til søer og smågrise, 1. udgave, 26.01.2011, Miljøministeriet, Miljøstyrelsen
- Biologisk luftrensning, 1. udgave, 29.04.2011, Miljøministeriet, Miljøstyrelsen
- Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) Husdyrbrug med konventionelt hold af søer med pattegrise til fravæning (gyllebaserede staldsystemer) - omfattet af husdyrgodkendelseslovens § 11 og § 12, Miljøministeriet, Miljøstyrelsen, Maj 2011.

Bilag

Bilag 1 – beregning af ventilation og luftrensning